

GENEALOGIE REGALĂ: LEGITIMARE ȘI AUTOREFERENȚIALITATE

Marian Constantin

Într-un "curriculum vitae" din 1893 pictorul austriac Gustav Klimt, referindu-se la anii 1883 - 1884, menționa următoarele: "În 1883 am început să lucrez independent: portrete strămoșești, proiecte de tapiserie și copii după vechi maeștrii pentru reședința de vară a regelui României"¹.

După cum se știe, Gustav Klimt împreună cu fratele său² și cu pictorul Franz Matsch au executat timp de câțiva ani de zile pentru Castelul Peleş din Sinaia nu numai operele precizate în curriculum vitae ci, de asemenea, panourile decorative pentru micul teatru regal³.

Portretele strămoșilor regelui Carol I aveau însă o semnificație aparte. În 1883 regele României a inaugurat Castelul Peleş pe care l-a dorit nu doar o simplă reședință de vară, ci întruchiparea ideală a reședinței regale. Palatul din Sinaia întrunea tot ceea ce regele constatare că lipsea caselor domnești tradiționale: cadrul grandios al amplasării sale era menit să impună respect față de un edificiu a cărui unicatate era subînțeleasă, să contribuie deci la amplificarea imaginii de excelență; proporțiile exterioare, dar și somptuozitatea decorației interioare îi confereau acestuia măreție, așa cum soliditatea noii ctitorii se vroia un semn al durabilității dinastice; stilul predominant al ornamentației, renașterea germană, răspundea cel mai bine în concepția monarhului funcțiilor de reprezentativitate și de triumf ale spiritului laborios și perseverent, în care rolul tradiției era esențial.

În legătură cu invocarea tradiției neamului de Hohenzollern trebuie înțeleasă și prezența strămoșilor lui Carol I la Peleş. Gustav Klimt și Franz Matsch au portretizat fiecare câte oinci ascendenți ai regelui, de la străbuni mitici sau atestați în vechi cronici germane, până la figuri reprezentative ale spiței de Hehingen, ramură a Hohenzollernilor, din care se revendica regele României⁴.

Chipurile strămoșilor au fost amplasate pe scara de onoare a castelului, așa încât se impuneau vizitatorului încă de la intrare. Realizate după formulele istorismului din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, acestea trebuiau să transmită un mesaj de soliditate și autenticitate. Deși foarte bine individualizate printr-o tratare fizionomică diversă și prin descrierea minuțioasă a costumelor și atributelor caracteristice, portretele au fost elaborate într-o viziune plastică comună, fapt care le conferă o remarcabilă omogenitate. Personajele ocupă întreg prim-planul tablourilor, fiind surprinse în posturi pline de demnitate și fermitate. Perspectiva maiestății, adică dirijarea gradată a privirii receptorului dinspre picioarele eroului către chip, respectiv de la un soclu imaginar către figură, imprimă motivului central

monumentalitate și stabilitate. Fundăturile, rezolvate în planul secund al lucrărilor, sunt fie închise, obturate de pereți sau de draperii, fie ușor deschise în registrul superior pentru a permite plasarea câte unui castel strămoșesc în peisaj; astfel, ele contribuie la caracterizarea mai pregnantă a protagoniștilor. În sfârșit, evantaiul vârstelor descrise este foarte larg: un Wolfgang sau un Fridrich IV sunt caracterizați de vigoarea primei tinereți în timp ce, la celălalt pol, contele Burchardt de Zollern sau Eitel Fridrich V, sunt zugrăviți la anii senectuții demne. Cu toate acestea, toți sunt definiți psihologic prin dârzenie, semnificația întregii lor atitudini fiind neechivocă: perseverența în fața obstacolelor și respectul legii.

Purtând prin vechimea și prestigiul lor, investitura sacrului, strămoșii au constituit dintotdeauna un mijloc eficient de legitimare tradițională. Simbolistica străbunului ne arată că acesta "ne evocă deja un soi de legătură cu forțele supranaturale care conservă" (și care) "se poate întâlni astfel în adâncurile tainice cu tot ceea ce se află la obârșia existenței din care face parte și el într-o măsură privilegiată"; (...) "ceva străbun nu este ceva perimat ci un lucru care persistă, durează"⁵.

Se pune însă întrebarea dacă la mijlocul deceniului opt Carol I mai avea nevoie de suportul moral subînțeles al înaintașilor săi, de acest fluid antic dătător de energie. Nu constituiau, mai degrabă, efigiile strămoșești un simplu reflex decorativ, o componentă obligatorie a reședinței princiere în secolul al XIX-lea? Se știe, castelul părintesc de la Sigmaringen era prevăzut cu o "Sală a strămoșilor" unde, la 6 aprilie 1850 principele Karl Anton, tatăl regelui, procedase la predarea festivă a principatului de Sigmaringen către un reprezentant al regelui Prusiei⁶.

Gestul părintelui regelui României a fost mediatizat la noi ca un act de modernitate și democrație pentru a se demonstra mentalitatea liberală moștenită de fiu. Din această perspectivă, imaginea străbunilor de la Peleş ar putea fi interpretată ca un garant al respectării libertăților.

Dar indiferent de semnificația acordată, este cert că la două decenii după instalarea sa în fruntea statului român, pentru Carol justificarea prin tradiție nu se mai punea imperativ. Câștigarea războiului pentru independență, întemeierea dinastiei, instaurarea monarhiei constituționale și începutul edificării statului modern erau tot atâtea izbânzi ale regelui, dovezi irefutabile ale unei legitimități dobândite prin fapt și rațiune⁷.

Legitimarea strămoșească s-a adevărat cu adevărat momentului 1866 când prințul german era un necunoscut pentru români. "Sosit dintr-un spațiu oarecum îndepărtat și fără mari semnificații pentru o mare parte a populației cu precădere rurale, (el) trebuia integrat organic societății românești"⁸. Cu toate că în anul venirii sale în țară era un tânăr arătos și educat, însușiri ca seriozitatea sau fermitatea sa proverbială îl făceau, paradoxal, mai puțin accesibil românilor. Carol avea de surclasat "un anume model de conducător, extrem de drag mentalului comun; Ștefan cel Mare și Alexandru Ioan Cuza reprezentau prototipul părintelui, popular,

apropiat, bun și blând (pe care) erorile de comportament îl umanizau și-l apropiau de omul obișnuit (...) Temperamentul noului domnitor era departe de acest model"⁹.

Cum ambele tipuri de legitimare - cea carismatică și cea rațională - cereau una afinitate, cealaltă timp pentru a se impune, legitimarea tradițională a fost mai la îndemână, atât prințului străin, cât și elitelor române care-l doreau integrat.

Interesant este modul de raportare al celor două "părți" la același subiect. Primul de Hohenzollern găsește prezentarea originii sale germanice suficientă pentru a justifica prezența în noul său rol și pentru a întreține speranțele nutrite de ceilalți. În 1866 apărea la imprimeria Johan Weiss din București lucrarea "Istoria și originea spițelor de Brandenburg, Hehingen și Sigmaringen din Casa de Hohenzollern și Dorințelor românilor", carte compusă din două capitole, care-l consemna ca autor pe însuși proaspătul domnitor, dar care fusese, în mod vădit, doar inspirată de acesta. Era prima încercare, foarte promptă, a lui Carol de a se legitima prin strămoșii săi, a căror istorie era redată destul de minuțios, începând cu strămoșii mitici din vremea împăratului Carol ce Mare până la cele mai importante figuri ale spițelor de Brandemburg, Veringen, Sigmaringen și Hehingen. În cel de-al doilea capitol, intitulat "Carol I și dorințele românilor" se încerca să se demonstreze că năzuințele de libertate și independență ale românilor nu erau posibile decât prin prezența lui Carol I "fiul unui prinț democrat (care) nu putea primi decât o educație bazată pe tendințe liberale, având simțământul datoriei sacre și prin legăturile sale de familie cu dinastiile europene, singur va putea asigura existența națională a românilor"¹⁰.

Se cerea proaspeților săi concetățeni să fie alături de Domn pentru că idealurile acestuia erau identice cu ale lor: "El va fi lumina ce trebuie să urmeze românii în calea cea nouă de regenerare, el va sprijini drepturile naționale și România devenind patria sa nu va face decât fericirea ei, înălțând-o la gloria străbunilor care au știut a menține sus și demn steagul libertății și a naționalității române"¹¹.

Era firesc ca într-un opuscul dominat în prima sa parte de istoria străbunilor germani ai lui Carol, să fie invocați și strămoșii românilor. Aceștia nu erau pomeniți numai generic ci, în deschiderea capitolului doi, cei mai prestigioși dintre ei erau nominalizați: "Dorințele unirii și libertății au fost totdeauna ținta marilor domnitori ai românilor, precum a lui Mircea cel Bătrân, a lui Ștefan cel Mare și a lui Mihai Bravul"¹².

Se sugera așadar, în spiritul istoriografiei secolului al XIX-lea, o mentalitate comună strămoșilor poporului român și tânărului domnitor, fără însă a se încerca o apropiere de consangvinitate între ei.

Dimpotrivă, în ceea ce privește referințele familiale ale lui Carol se specifica: "Carol I este legat cu mai multe familii domnitoare în Europa, și mai de aproape cu familia lui Napoleon III, împăratul francezilor și cu casa regală a Prusiei, care se luptă pentru drepturile naționale și contra opresorilor libertății"¹³.

După cum se vede, pentru susținătorii lui Carol, la 1866 erau mai importante antecedentele liberale ale domnitorului decât vechimea originii sale, singura referință la înaintași iluștrii fiind figura monarhului luminat Frederic al II-lea cel Mare. În același timp, prin raportare la Napoleon III, se luau în discuție strămoșii francezi ai lui Carol, mai nimeriți în a însuși încredere unui popor de origine latină.

Aceasta nu era prima tentativă de legitimare a tânărului de Hohenzollern prin strămoși latini. Textul din 1866 fusese precedat în același an, cu ocazia referendumului de alegere a lui Carol de "proclamația" publicată la 2/14 aprilie 1866 de Consiliul de Miniștri în care se arăta: "Principele Carol I este membru a două familii domnitoare, și care încă sunt din cele mai strălucite, din cele mai puternice. Este rudă de aproape, și încă din ramura de sus, cu familia regească a Prusiei, cu aceea familie ce totdeauna a născut din sânul său eroi și care a dat pe Frederic cel Mare care prin știința și voința sa a prefăcut Ducatul cel mic ce i-a încredințat națiunea, într-unul din cele mai puternice Regate ale Europei:

E rudă prin două ramuri cu Napoleon III, și încă considerat ca făcând parte din însăși aceea familie Bonaparte, însemnată de mâna lui Dumnezeu, ce dătează lumii încremenite doi Napolioni, cari-i adorați ca niște semizei, o conduseră, cum conduce magnetul fierul, la democrație, la respectul naționalităților, la gloria cea adevărată și nepieritoare"¹⁴.

Din scurta comparație a termenilor în care sunt caracterizate cele două seminții ale viitorului domnitor, realizăm către care se îndrepta prețuirea românilor: iată, spița germană a produs eroi, dar cea franceză, hărăzită de Dumnezeu, a generat veritabili semizei; Frederic cel Mare și-a ridicat prin înțelepciune ducatul la rangul de regat însă Bonaparte a răspândit democrația în întreaga lume. Dacă la acestea se adaugă "respectul naționalităților" superioritatea franceză este evidentă.

Dincolo de preeminența uneia sau alteia din spițele genealogice ale noului domnitor, așa cum apărea ea în viziunea românilor la 1866, tot din aceeași perioadă datează primele tentative de integrare a lui Carol, prin evocarea relațiilor care existaseră de-a lungul timpului între străbunii săi și cei autohtoni.

Astfel într-o notă din lucrarea deja amintită "Istoria și originea spițelor de Brandenburg..." autorii subliniau: "Cu această casă (de Hohenzollern - Brandenburg n.n.) domniile români precum Mircea cel Mare, Petru Rareș și alți domni au avut tratate de alianță destul de avantajoase și care s-au respectat mult timp în urmă, fără însă a exista altele care să le anuleze. Astăzi, prin suirea lui Carol I pe tronul României nu se va simți nici o dificultate a se pune în executare fără ca să se compromită cauza comună; ba încă se va proba Europei că românii au știut totdeauna a respecta tratatele lor"¹⁵.

Dacă la început, ca în pilda de mai sus, Mircea cel Bătrân a fost un exemplar relativ comun în argumentele istoricilor, cu timpul el a ocupat un loc privilegiat în proiectele celor care au vizat înglobarea prințului german în spațiul

spiritual balcanic. Alături de Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul, el a fost desemnat în triada de aur a istoriei românești care a trebuit să însoțească imaginea triumfătoare a lui Carol cu ocazia principalelor sale izbânzii și aniversări. Poziția câștigată la un moment dat de Mircea s-a datorat consemnării faptului că în bătălia de la Nicopole din 1396, acesta a luptat împotriva otomanilor alături de contele Fridrich al VI-lea de Zollern, un strămoș al regelui. Faptul este consemnat în 1886, în "Manualul de istorie română pentru școlile primare și secundare de ambo sexe" al lui Gr. Tocilescu¹⁶, și spre deosebire de alte similitudini de acest fel înregistrate de partizanii monarhici, aceasta a avut o rezonanță particulară pentru rege care, în mod curent, nu investea sentimental într-un program menit să-i edifice mitul. În 1904 în conferința intitulată "Nicopole 1396 - 1877 - 1902", regele comemorează la Academia Română acest eveniment medieval pe care-l prezintă ca pe un preludiv al războiului de independență, căci în 1877 "urmașii lui Mircea, răzbunând pe strămoșii lor, au început lupta de dezrobire care a întemeiat Regatul român"¹⁷. Monarhul consacră însă cea mai mare parte a expunerii, strămoșului său german pe care-l înfățișează ca pe cel "care a întemeiat mărirea Casei mele"¹⁸, deși - nota bene - în 1883 Frederic al VI-lea nu figura pe lista celor mai prestigioși "străbuni" comandați pictorilor austrieci pentru Peleş.

Nu este singura ierarhie pe care Carol o sacrifică acum pentru a-și argumenta demonstrația. În 1883, în două vitralii din curtea interioară a Peleşului erau reprezentați Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul acceptați de rege ca figurile eminente ale evului - mediu românesc. În 1904 când, prin eroul de la Rovine, regele ține să probeze antecedente "româno - germane" semnificative, Mircea îi surclasează pe cei doi fiind catalogat ca "figura cea mai impunătoare a neamului românesc: faima faptelor sale glorioase, străbătând peste hotare, deșteaptă pentru întâia oară interesul lumii apusene asupra țării. Alături cu cele mai falnice armate străine și ca vrednic aliat el face să strălucească vitejia ostașului român pe câmpiile de la Rovine și Nicopole iar, lucru de neuitat, el stabilește de atunci dreptul nostru asupra Dobrogei, realipită prin războiul de neatârnare și acum de-a pururea nedespărțită de trupul României"¹⁹. În sfârșit, Nicopole care în timpul războiului de independență nu deținuse decât un simplu rol strategic fără a confirma rezonanța unor toponimice ca Plevna sau Rahova, este ridicată la rangul de fortăreață de primă importanță, pentru a servi raționamentelor de moment: "Prin înlesnirea ce a dat operațiunilor ulterioare, căderea cetății Nicopole poate fi privită ca unul din cele mai însemnate evenimente ale războiului"²⁰.

Parcurend conferința regelui, realizăm că simpatia pentru personalitatea lui Mircea cel Bătrân este reală însă figura centrală a narațiunii rămâne Frederic al VI-lea, ca exemplu energizant pentru urmaș. Deși reverențele făcute strămoșilor români par sincere, importante sunt, evident, alianțele cu vestul european, singurul capabil să dea greutate acțiunii comune.

În momentul conferinței despre Nicopole ne aflăm la numai doi ani înainte de aniversarea a 40 de ani de domnie împlinită a regelui Întemeietor. Serbările organizate cu această ocazie au impus neoromânescul ca stil oficial în artă, iar românismul, ca ideologie influentă, trebuie să fi exercitat de câțva timp presiuni sensibile asupra monarhului. Pentru un arbitru desăvârșit cum se dorea Carol, concesiile făcute acum unui înaintaș român, fie el și excepțional, erau, în mod vizibil, foarte mari. Ele nu mergeau, totuși, până la similitudine, oprindu-se la câteva corespondențe satisfăcătoare.

Dacă regele a permis asimilarea sa cu un străbun al românilor, acesta a fost nimeni altul decât împăratul Traian. Prezența lui Traian în edificarea cultului lui Carol I la 1906 a fost suficient explicată. Vom reda doar trei caracteristici comune celor doi protagoniști, sintetizate de Adrian Cioroianu într-un articol din 1995:

"I) cei doi vin dintr-un Occident dinspre care, cu excepții regretabile, pare că vine pentru români lumina;

II) cei doi vin pe Dunăre, ceea ce mitul lor nu poate pierde din vedere, cu atât mai mult cu cât această idee vine să confirme proverbiala îngemănare (i.e. fraternizare) dintre istoria românilor și geografia lor;

III) în fine, ambii vin pentru a pune capăt unei situații intolerabile și nedemne în care se găseau atât dacii din anul 106, cât și românii de la 1866"²¹.

Apropierea imaginii lui Carol I de aceea a cuceritorului - civilizator al Daciei se produce, fără doar și poate, pe fondul proclamării regelui ca Fondator, dar constituie, de asemenea, din partea acestuia un compromis onorabil făcut românismului provocator, o concesie menită să împace orgolii și năzuințe.

Cât de eficace au fost în epocă toate aceste repere, mai mult sau mai puțin impuse, mai mult sau mai puțin acceptate, nu este ușor de spus. Cât anume a fost rațiune rece, cât convenționalism mutual, este iarăși dificil de apreciat.

Cert este că în 1912 - 1913, de astă dată cu mijloacele categorice ale științei, Carol I se vede integrat definitiv obârșiei românești. "Arhiva genealogică", revistă de specialitate apărută în acești ani, adună în paginile sale referințele uimitoare a dublei descendențe, basarabă și mușatină, a Casei Regale a României. Articolele lui Sever de Zotta "Augusta familie regală a României și alți Augusti Suverani și Principi ai Europei descendenți din Basarabi" (ianuarie - martie 1912) și "Principii României descendenți din Movilești" (iulie - septembrie 1913), precum și a lui Otto Baron Dungern "Strămoșii greci, bulgari, sârbi și albanezi ai A.S.R. Principelui Carol al României" (aprilie - iunie 1913) nu vor lăsa nici un dubiu asupra descendenței carpatine și balcanice, deci bizantine, a regelui României. Cum este și firesc, în această nouă conjunctură, Mircea cel Bătrân este prezentat nu ca un cavaler ilustru, demn de stima strămoșului german și a urmașilor săi, ci ca rudă deplină a regelui. Evocând figura monarhului român, Sever de Zotta îl prezintă ca

"pe unul dintre cei mai venerați suverani ai Europei, răzbnătorul strămoșilor săi Sigismund și Cilli cum și a consăngeanului său Mircea...".

Nu cunoaștem reacția lui Carol I la aceste surprinzătoare descoperiri. Dar un fapt petrecut în același timp spune foarte mult despre modul în care, spre sfârșitul domniei, regele se raporta la sine și la ceilalți.

În 1911 el cere arhitectului Karl Liman schimbarea destinației curții interioare de la Peleş și transformarea acesteia în cel mai impunător spațiu al palatului: Holul de onoare. Cu această ocazie cele două efigii ale lui Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul sunt îndepărtate și, se pare, nu-și mai găsesc un alt amplasament în castel. Noua încăpere, a cărei sursă de inspirație a fost Camera de Comerț din Lübeck, glorifică, prin măiestria ornamentală afișată, spiritul meticolos și cultivat ca principală virtute a germanității, luată ca model ideal.

Iconografia sălii este chiar mai explicită. Alegorii eroice, redată în lambriuri deosebite sau executate în alabastru, trimit la trecutul glorios al Casei de Hohenzollern. În registrul superior al primului nivel parietal sunt reprezentate, pe panouri intarsiate din valoroase esențe lemnoase, castelele istorice ale Hohenzollernilor: Sigmaringen, Nürnberg, Zollern, Beringen și Strassberg. De-o parte și de alta a scării de onoare, străbunii Jost Nicolaus și Eitel Fritz III, redați în lemn de sculptorul Fisher, veghează la solemnitatea acestui cadru medieval, alături de ceilalți strămoși iviți odinioară de sub penelul pictorilor Matsch și Klimt care par, în sfârșit, să-și fi găsit ambianța meritată.

NOTE

1. Christian M. Nebehay, *Gustav Klimt: From Drawing to Painting*, Thames & Hudson, London, 1994, p. 275.
2. Ernst Klimt.
3. Există opinia, vehiculată printre specialiștii Muzeului Peleş că ceea ce G. Klimt a numit "proiecte de tapițerie" s-a concretizat de fapt, în panourile decorative ale teatrului palatului, deși în plafonul scării de onoare se află un proiect de tapiserie atribuit lui Ernst Klimt.
4. Din cei zece "strămoși", numai șase sunt amplasați în Castel: Philipp Fridrich Christoph, semnat G. Klimt, datat 1883; Johan Georg, nesemnat (atribuit G. Klimt), nedatat; Eitel Fridrich VII, semnat G. Klimt, nedatat; Eitel Fridrich II, semnat F. Matsch; Eitel Fridrich V, semnat F. Matsch; Eitel Fridrich VI, probabil o copie a lui F. Vodak după F. Matsch, întrucât tabloul este semnat: F. Matsch, 1887 (cu negru), iar apoi inscripționat "copiert F. Vodak 1904" (cu roșu). Celelalte patru portrete, aflate în depozitul de pictură îi reprezintă pe: Burchardt, semnat F. Matsch, nedatat; Fridrich I, semnat G. Klimt,

- nedatat; Wolfgang, semnat G. Klimt, nedatat; Fridrich IV, semnat F. Matsch, nedatat.
5. Jean Chevalier, Alain Gheerbrant, *Dicționar de simboluri*, v. III București, 1995, p. 269.
 6. Mihai Sorin Rădulescu, *Genealogii*, București, 1999, p. 175.
 7. Unii autori au fost de părere că valorile moștenite au fost preeminente la Carol I nu doar la începutul domniei: "Însușirile înăscute și tradiția de Hohenzollern ale Prințului au constituit în 1866 și de aici înainte, în tot cursul lungii sale domnii, zidul de apărare de care s-au izbit și în care s-au frânt toate atacurile îndreptate contra statului român. Un Principe de Hohenzollern, cu caracterul pe care l-a avut Regele Carol I, era singurul care putea reuși în misiunea de a readuce neamul românesc la destinul său istoric". (C. Rădulescu Motru: *Regele Carol I și destinul României*).
 8. Mirela Murgescu *A fi și a deveni istorie: Figura regelui Carol I, în manualele școlare*, sub tipar, p.1.
 9. *Ibidem*.
 10. Carol I: *Istoria și originea spițelor de Brandenburg, Hehingen și Sigmaringen din Casa de Hohenzollern și Dorințele Românilor*, București, 1866, Imprimeria Johann Weiss, Biserica Ienei nr. 1.
 11. *Ibidem*.
 12. *Ibidem*.
 13. *Ibidem*.
 14. Dimitrie A. Sturza, *Însemnătatea europeană a realizării definitive a dorințelor rostite de divanurile ad-hoc în 7/9 și 9/12 octombrie 1857 și Autoritatea faptului îndeplinit executat în 1866 de cei îndreptățiți*, București, Carol Göbl, 1912, p. 206.
 15. Carol I, *op. cit.* p. 13
 16. Mirela Luminița Murgescu, *op. cit.*, p. 5.
 17. București, Carol Göbl, 1904, p. 5.
 18. *Ibidem*.
 19. *Ibidem*, p. 5-6.
 20. *Ibidem*, p. 16-17.
 21. Adrian Cioroianu, *Ante mare, unde. Istorie și politică; strategii de legitimare ale conducătorului în volumul Timpul istoriei II*, 1998, p. 363.

GÉNÉALOGIE ROYALE. LEGITIMITE ET AUTORÉFÉRENTIALITÉ.

Résumé

Alleguant comme prétexte un événement artistique, la décoration de l'escalier d'honneur du Château de Peleş avec les figures des ancêtres allemands du roi Charles I par les célèbres peintres autrichiens Franz Matsch et Gustav Klimt, on essaya à surprendre, d'une perspective généalogique, l'effort pour une légitimité du premier monarque roumain, en suivant les actions des deux principaux acteurs: le peuple roumain (par ses représentants) et le roi même.

En vue d'une efficiente intégration du prince étranger, en fonction du moment historique prévalant, les élites roumaine ont accentué, au fur et mesure, les racines napoleoniennes de celui-ci pour le faire accessible un peuple de sa origine latine - après celles prusiennes - pour le présenter, descendant de Frédéric le Grand, comme un continuateur d'élite des réformes iluministes - en suite celles imperiales mithiques - par l'identification avec l'empereur Trajan il devenait Fondateur - et en fin, vers le crépuscule de son regne, celles protoroumaines - comme suite de l'assencion de la doctrine de la roumanité.

En parallèle, malgré sa sensibilité pour les influences exercitées au tour de lui et devant faire certaines concessions pendant les moments de pression idéologique, Charles I a prouvé une remarquable constance concernant l'affirmation de son ascendance allemande.

Les valeur héritées de ses ancêtres allemands - le respect des lois, le sens du devoir, la nonabdication devant les obstacles etc... - ont constitué ses sacres repères qui l'ont guidé dans toutes ses actions et qui ont été considérés suffisantes pour l'imposer a ses sujets.